

fra, at det i høj Grad vil blive Tilfældet, at man vil søge i Kraft af denne Lov at erhverve et Jordstykke i sin Hjemegn for at tilfredsstille den Trang, de fleste Mennesker har til at forblive saa nær Hjemmet som muligt.

Jeg vil anføre følgende overfor det ærede Medlem Hr. Ulrich: Jeg er ganske overbevist om, at Loven af 4. Oktober 1919 giver langt, langt bedre Vilkaar, fordi den netop giver Bruget den Størrelse, som er nødvendig for, at man skal kunne klare sig. Og dernæst vil jeg sige: Mon det er muligt at skabe et ordentligt Husmandsbrug, naar Byggesummen kun skal være 11 000 Kr.? Hvis det er rigtigt, er det nogle ganske forfærdelig forkerte Priser, som der ved Konkurrencen tilbydes at bygge Husene for i Øjeblikket. Man hører saa meget om, at man kan bygge saa billigt, men det kunde interessere mig, om det ærede Medlem vilde give mig Eksempler paa, at det er muligt. For hvis det er Tilfældet, er det jo ganske urimeligt, hvad Haandværkerne tjener.

Dernæst vil jeg endnu en Gang stille det Spørgsmaal til den højtærede Landbrugsminister: Hvis man altsaa efter denne Lov køber et Jordstykke paa 10 Tdr. Land og betaler dette med 1 000 Kr. pr. Tønde Land, men opfører et Hus derpaa til 14—15 000 Kr. og køber Besætning dertil, kan det Brug da paaregne Statslaan efter det foreliggende Lovforslag? I saa Fald skal man gaa den anden Vej, saa skal man opgve en Laanegrænse, der ikke har noget med det virkelige Forhold at gøre, eller man skal være en velstillet Gaardmandssøn, der har disse 8 000 Kr., der skal til for at komme i Gang, for overhovedet at kunne gøre Brug af Loven.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Det sidste Spørgsmaal forekommer mig at være overflødig, thi hvis det ærede Medlem vil læse Loven, vil han se, at Statstilskuddet til Jord og Bygninger tilsammen maa ikke overstige $\frac{9}{10}$ af Laanesummen.

H. C. Hansen: Jeg er ked af, at det Ændringsforslag, vi har stillet til Lovforslagets § 2 om, at Jordværdiansættelsen skal udgøre mindst 30 pCt. af Laanerværdien, ikke har Udsigt til at vinde Tilslutning af Flertallet her i Tinget; det vil sikkert i det praktiske Liv medføre, at der bliver oprettet alt for smaa Husmandsbrug. Naar vi ser tilbage paa den Periode, vi har gennemlevet, vil vi se, at det er ikke de smaa Husmandsbrug, som har haft de bedste Betingelser for at være rentable. Derfor synes jeg, man skulde tage Lære af Forholdene og

ikke gennem Lovgivning skabe de allerbedste Muligheder for, at det, som er skævt, bliver skævt ogsaa i Fremtiden. Den højtærede Landbrugsminister mente, at saadanne Forhold ikke vilde fremkomme, at det for Jord med en Jordværdiansættelse af 700 Kr. pr. Tønde Land vilde være muligt at opnaa en Salgspris af 12—1 300 Kr. Jeg tror, at den højtærede Landbrugsminister her ikke er i Overensstemmelse med de virkelige Forhold. I alt Fald ved jeg, at oppe hos os blev der i Efteraaret solgt Jord, som i Jordværdi er ansat til mellem 350 og 400 Kr. pr. Tønde Land, til 1 000 Kr., og jeg ved, at der for Jord af samme Kvalitet før Jul forgæves blev budt 1 000 Kr. pr. Tønde Land. Saaledes er Forholdet i Nordjylland, og paa Sjælland vil det sikkert vise sig, at der ikke bliver ret meget Jord til Købs for 1 000 Kr. eller 1 200 Kr. pr. Tønde Land. Og Følgen bliver, at vi, hvis man skal holde sig indenfor den i Loven anførte Grænse, faar smaa Husmandsbrug, fordi der ikke bliver Raad til at købe mere Jord.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Naar der, som det ærede Medlem (H.C. Hansen) nævnte, meget vel kan findes en stor Forskel, en stor Spændvidde, mellem den ved Vurdering fastsatte Jordværdi og den Pris, der forlanges for Jorden, ligger det i det Forhold, at der meget vel kan være en Husmand eller en Gaardmand, som har lagt et saadant Arbejde ind i hele Ejendommens Kulturtilstand og Bygninger og Besætning, at for ham betyder det at undvære 1 Td. Land mere, end 1 200 Kr. kan erstatte. Forholdet er nu en Gang dette, at der ikke kan sidde to Brugere eller Ejere paa samme Stykke Jord. Hvis Tilfældet var det, at der ikke var andre, der vilde sælge, saa saa det galt ud; men der er altid nok, der vil sælge, og Forholdet er ikke saaledes, som de Herrer stadig væk fremstiller det, at al Jord koster de store Beløb, der er nævnte. Det viser sig netop, at jeg har Ret i, at Jorden kan faa en saadan Værdi, at den næsten ikke for Penge kan undværes i hele det Driftssystem, den enkelte har bygget op, hvad enten det nu er en Gaardmand eller en Husmand. Men saa længe der er nok af Jord, der kan faas til rimelige Priser, hvorfor saa operere med disse Priser, der slet ikke har med det foreliggende Spørgsmaal at gøre?

Naar det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen udtalte, at han har faaet Skrivelser nu i Anledning af det forelagte Lovforslag, hvori man tilbød Jord endogsaa op til